NORAKSTS
Lieta Nr.A42574608
A1484-10/6

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 27.janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese E.Apīne,
piedaloties sūdzības iesniedzējas zemnieku saimniecības „*/Nosaukums/*" pilnvarotajai pārstāvei *E.D.*,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Autotransporta inspekcijas – pilnvarotajai pārstāvei *I.T.*,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc zemnieku saimniecības „*/Nosaukums/*" (reģistrācijas Nr.*/reģistrācijas numurs/*) sūdzības par Autotransporta inspekcijas 2008.gada 10.aprīļa lēmuma Nr.167 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Autotransporta inspekcijas (turpmāk arī – atbildētāja) Kontroles daļas vecākais inspektors *E.K.* 2008.gada 4.janvārī plkst.10:15 sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. BA 407757 (turpmāk arī – Protokols) zemnieku saimniecībai „*/Nosaukums/*" (turpmāk arī – zemnieku saimniecība vai sūdzības iesniedzēja) par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (LAPK) 149.^{4}panta divpadsmitajā daļā paredzēto pārkāpumu un Eiropas Parlamenta Regulas (EK) Nr. 3821/85 I pielikuma sestās daļas 3.punkta pārkāpumu, t.i., par to, ka 2008.gada 4.janvārī ap plkst.10:05 transportlīdzekļa vadītājs *I.G.* vadīja sūdzības iesniedzējai piederošo transportlīdzekli – Mercedes Benz 2648 ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, pa maršrutu Mazie Kangari – Inčukalns ar smilts kravu bez pavadzīmes. Veicot transportlīdzekļa pārbaudi Autoceļa Rīga – Mālpils 20.km, konstatēts pārkāpums – nav veikta periodiskā tahogrāfa pārbaude. Pēdējā tahogrāfa pārbaude veikta 2005.gada 9.decembrī.

[2] Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieks *J.P.* 2008.gada 6.februārī izskatījis administratīvā pārkāpuma lietu Nr. 11J/BA 407757 un pieņēmis lēmumu sūdzības iesniedzēju saukt pie atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{4}panta divpadsmitajā daļā paredzēto pārkāpumu, uzliekot naudas sodu Ls 700 apmērā.

[3] Sūdzības iesniedzēja 2008.gada 6.februāra lēmumu apstrīdējusi Autotransporta inspekcijas vadītājam. Autotransporta inspekcijas vadītājs 2008.gada 10.aprīlī pieņēmis lēmumu Nr.167 (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieka *J.P.* 2008.gada 6.februāra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 11J/BA 407757 atstājis negrozītu. Lēmumā norādīts tālāk minētais.

[3.1] Attiecībā uz iesniegumā norādīto, ka sūdzības iesniedzēja ar protokola saturu nav iepazīstināta, nav izskaidrotas LAPK 260.pantā noteiktās tiesības un pienākumi, kā arī pārkāptas Latvijas APK 248.panta piektās daļas prasības, norādīts, ka Autotransporta

inspekcijas amatpersonas lietas izskatīšanas laikā iepazīstina pie administratīvās atbildības saucamās personas ar viņu tiesībām un pienākumiem. Kā arī šīs tiesības un pienākumi ir norādīti administratīvā pārkāpuma protokola Nr. BA 407757 otrā pusē. Kā redzams no lietas materiāliem, *J.D.* ir saņēmis protokola eksemplāru, apliecinot to ar savu parakstu. Saskaņā ar LAPK 260.pantu, personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir tiesības kā personiski, tā ar pārstāvja palīdzību iepazīties ar visiem lietas materiāliem, sniegt paskaidrojumus, iesniegt pieprasījumus un izteikt lūgumus. No lietas materiāliem nav redzams, ka sūdzības iesniedzējas pilnvarotā persona *J.D.* būtu izteicis kādus citus lūgumus.

[3.2] Attiecībā uz iesniegumā norādīto, ka no administratīvās lietas materiāliem, tai skaitā, *I.G.* paskaidrojuma nav konstatējams un secināms, ka *I.G.* sūdzības iesniedzēja 2008.gada 4.janvārī būtu devusi norīkojumu lietot transportlīdzekli, pārkāpjot darba un atpūtas laika režīmu un braukšanas attālumu nosakošās kontrolierīces lietošanas noteikumus, minētajā datumā *I.G.* sūdzības iesniedzējai piederošo automobili izmantojis bez sūdzības iesniedzējas ziņas un rīkojuma, sniedzot pakalpojumu kravas pārvadāšanā personiski, un 2004.gada 24.maijā starp sūdzības iesniedzēju un *I.G.* noslēgts darba līgums Nr.3, saskaņā ar kuru (līguma punkts 2.2.) darbinieka pienākums ir sekot termiņam, kad veicama tahogrāfa periodiskā pārbaude norādīts, ka Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 15.marta Regulas (EK) Nr. 561/2006 10.panta 3.punktu, transporta uzņēmums ir atbildīgs par pārkāpumiem, ko izdarījuši uzņēmuma transportlīdzekļa vadītāji, pat ja pārkāpums ir izdarīts citā dalībvalstī vai kādā trešā valstī.

Iesniegumam ir pievienots transportlīdzekļa vadītāja paskaidrojums, kurā viņš uzņemas atbildību par neveikto tahogrāfa pārbaudi. Bet nav pievienots neviens pamatojuma dokuments, ka *D.V.* ir iecelts par sūdzības iesniedzējas atbildīgo par transporta līdzekļu ekspluatāciju.

Kā arī saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 15.marta Regulas (EK) Nr. 561/2006 10.panta 2.punktu transporta uzņēmumam ir jāorganizē darbs tā, lai transportlīdzekļu vadītāji varētu ievērot Padomes 1985.gada 20.decembra Regulu (EEK) Nr. 3821/85.

[3.3] Sūdzības iesniedzējai uzlikts minimālais naudas sods Ls 700 apmērā, kas paredzēts par minēto pārkāpumu. Par izdarīto pārkāpumu LAPK noteiktajā kārtībā paredzēts uzlikt tikai naudas sodu. Saskaņā ar šī kodeksa 21.panta otro daļu, minētais pārkāpums arī nav atzīstams par maznozīmīgu un šajā gadījumā nav iespējams atbrīvot pārkāpēju no administratīvā atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu, ņemot vērā, ka administratīvais pārkāpums izdarīts ceļu satiksmē un par to paredzētais naudas sods pārsniedz desmit latus.

[3.4] Administratīvo pārkāpumu Kontroles daļas vadītāja vietnieks *J.P.* kvalificējis pareizi, piemērojis soda mēru, kas atbilst nodarītajam pārkāpumam, administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtais lēmums ir pamatots, tāpēc atstājams negrozīts.

[4] Sūdzībā Administratīvajai rajona tiesai sūdzības iesniedzēja norāda, ka Lēmumam nepiekrīt, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Autotransporta inspekcija sūdzības iesniedzējai par sūdzības izskatīšanas laiku un vietu nav ziņojusi, un pārstāvis sūdzības izskatīšanā nav piedalījies.

[4.2] Autotransporta inspekcija ir pieļāvusi LAPK normu pārkāpumus. Protokols sastādīts zemnieku saimniecībai bez tās pārstāvja klātbūtnes. Pārkāpts LAPK 249.pants jo administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 2008.gada 4.janvārī, bet sūdzības

iesniedzējai protokola kopija nosūtīta tikai 2008.gada 29.janvārī.

[4.3] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka zemnieku saimniecības īpašnieku, pilnvaroto personu pārkāpums protokolā nav fiksēts, jo saskaņā ar LAPK 248.panta pirmo daļu, protokolā par administratīvo pārkāpumu norāda pārkāpuma būtību, un atbildība pēc LAPK 149.^{4} panta divpadsmitās daļas iestājas par norīkojuma došanu lietot transportlīdzekli, neievērojot braukšanas attālumu reglamentējošos noteikumus, bet Protokolā rakstīts, ka norādītajā datumā autovadītājs *I.G.* vadīja zemnieku saimniecībai piederošu automašīnu, kurai nav veikta periodiskā tahogrāfa pārbaude.

[4.4] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka nepamatoti ir izdarīts secinājums, ka *I.G.* zemnieku saimniecība būtu devusi norīkojumu lietot transportlīdzekli, neievērojot braukšanas attālumu reglamentējošos norādījumus. 2004.gada 24.maijā noslēgts darba līgums Nr.3, saskaņā ar kuru (līguma punkts 2.2.) darbinieka pienākums ir sekot termiņam, kad veicama tahogrāfa periodiskā pārbaude.

[4.5] Sūdzības iesniedzēja uzskata par nepamatotu Lēmumā norādīto, ka iesniegumam nav pievienots neviens pamatojuma dokuments, ka *D.V.* ir iecelts par zemnieku saimniecības atbildīgo par transporta līdzekļu ekspluatāciju. Šāda persona *D.V.* vispār nav iesaistīta šajā lietā, jo *D.V.* nav ne zemnieku saimniecības īpašnieks, ne pilnvarotā persona, ne zemnieku saimniecības darbinieks.

Ar zemnieku saimniecības īpašnieces *A.D.* 2004.gada 24.maija rīkojumu *I.G.* nozīmēts par atbildīgo par transportlīdzekļa ekspluatāciju zemnieku saimniecībā.

[4.6] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka lietā nav strīda par to, ka automašīnas tahogrāfam 2008.gada 4.janvārī nebija veikta periodiskā pārbaude, kas veicama ne retāk kā reizi divos gados un pēdējā tahogrāfa pārbaude veikta 2005.gada 9.decembrī, bet sūdzības iesniedzēja uzskata, ka atbildība par šo pārkāpumu neiestājas zemnieku saimniecībai.

[5] 2008.gada 25.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Autotransporta inspekcijas rakstveida paskaidrojums *(lietas 23.-26.lapa)*. Atbildētājs sūdzību uzskata par nepamatotu un noraidāmu, paskaidrojot tālāk minēto.

[5.1] Attiecībā uz sūdzībā noradīto, ka zemnieku saimniecībai par sūdzības izskatīšanas laiku vietu nav ziņots, un pārstāvis sūdzības izskatīšanā nav piedalījies, atbildētāja paskaidro, ka saskaņā ar LAPK 285.pantu, iestāde, kā arī tiesa, izskatot sūdzību vai protestu par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību. LAPK 284.panta pirmā daļa nosaka, ka sūdzību vai protestu par administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu pilnvarota iestāde izskata mēneša laikā pēc sūdzības vai protesta saņemšanas, bet lietās par satiksmes noteikumu pārkāpumiem - pēc lietas materiālu saņemšanas. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (APL) 67.panta otrās daļas 4.punktu, rakstveidā izdots administratīvais akts satur administratīvā procesa dalībnieku viedokļus un argumentus, ja tādi izteikti. 2008.gada 10.aprīļa lēmums satur viedokli un argumentus, kas norādīti iesniegumā par administratīvā akta apstrīdēšanu, līdz ar to, uzskatāms, sūdzības iesniedzējas viedoklis ir uzklausīts. Lēmums satur visas administratīvā akta nepieciešamās sastāvdaļas, kas noteiktas Administratīvā procesa likuma 67.pantā.

[5.2] Attiecībā uz sūdzībā noradīto, ka Protokols sastādīts zemnieku saimniecībai bez tās pārstāvja klātbūtnes. Pārkāpts LAPK 249.pants jo administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 2008.gada 4.janvārī, bet sūdzības iesniedzējai protokola kopija nosūtīta tikai 2008.gada 29.janvārī, atbildētāja paskaidro, ka Protokols sastādīts bez

zemnieku saimniecības pārstāvja klātbūtnes, pamatojoties uz LAPK 248.[1]pantu. Protokola kopija kopā ar aicinājumu uz lietas izskatīšanu nosūtīta 2008.gada 29.janvārī, līdz ar to, uzskatāms, ka zemnieku saimniecība ar protokola saturu iepazinusies septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā. No Protokola redzams, ka zemnieku saimniecības pārstāvis protokola eksemplāru saņēmis, kas apliecināts ar viņa parakstu. LAPK 249.panta otrajā daļā noteiktais termiņš protokola nosūtīšanai attiecas uz protokola nosūtīšanu iestādei (šajā gadījumā Autotransporta inspekcijai) nevis personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības. Saskaņā ar LAPK 268.[1]panta pirmo un otro daļu, personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, rakstveidā paziņo par lietas izskatīšanas vietu un laiku. Rakstveida paziņojumu vai pavēsti ne vēlāk kā septiņas dienas pirms lietas izskatīšanas nosūta ierakstītā sūtījumā pa pastu uz tās personas norādīto adresi, kuru sauc pie administratīvās atbildības. Aicinājums uz lietas izskatīšanu zemnieku saimniecībai izsūtīts 2008.gada 29.janvārī, lietas izskatīšana paredzēta 2008.gada 6.februārī, līdz ar to, par lietas izskatīšanas laiku un vietu paziņots savlaicīgi, likumā noteiktajā termiņā. Administratīvā pārkāpuma lieta 2008.gada 6.februārī izskatīta, piedaloties zemnieku saimniecības pārstāvim *J.D.*

[5.3] Attiecībā uz sūdzībā noradīto, ka zemnieku saimniecības īpašnieku, pilnvaroto personu pārkāpums protokolā nav fiksēts, jo saskaņā ar LAPK 248.panta pirmo daļu, protokolā par administratīvo pārkāpumu norāda pārkāpuma būtību, un atbildība pēc LAPK 149.[4] panta divpadsmitās daļas iestājas par norīkojuma došanu lietot transportlīdzekli, neievērojot braukšanas attālumu reglamentējošos noteikumus, bet Protokolā rakstīts, ka norādītajā datumā autovadītājs *I.G.* vadīja zemnieku saimniecībai piederošu automašīnu, kurai nav veikta periodiskā tahogrāfa pārbaude, nepamatoti ir izdarīts secinājums, ka *I.G.* zemnieku saimniecība būtu devusi norīkojumu lietot transportlīdzekli, neievērojot braukšanas attālumu reglamentējošos norādījumus. 2004.gada 24.maijā noslēgts darba līgums Nr.3, saskaņā ar kuru (līguma punkts 2.2.) darbinieka pienākums ir sekot termiņam, kad veicama tahogrāfa periodiskā pārbaude, un ar zemnieku saimniecības īpašnieces *A.D.* 2004.gada 24.maija rīkojumu *I.G.* nozīmēts par atbildīgo par transportlīdzekļa ekspluatāciju zemnieku saimniecībā, atbildētāja paskaidro, ka Saskaņā ar 1985.gada 20.decembra Padomes Regulas (EEK) Nr. 3821/85 „par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā" I pielikuma VI daļas 3.punkta a) apakšpunktu, transportlīdzekļos uzstādīto ierīču periodiskās inspekcijas veic ne retāk kā reizi divos gados. Iepriekšminētie noteikumi netika ievēroti - kontroles laikā tika konstatēts, ka transportlīdzeklim uzstādītās reģistrācijas kontrolierīces pēdējā periodiskā pārbaude veikta 2005.gada 9.decembrī. Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 15.marta Regulas Nr. 561/2006 10.panta otrais punkts paredz, ka uzņēmums organizē transportlīdzekļu vadītāju darbu tā, lai transportlīdzekļu vadītāji varētu ievērot Regulu (EEK) Nr. 3821/85. Uzņēmums dod transportlīdzekļu vadītājiem atbilstīgus norādījumus un veic regulārās pārbaudes, lai nodrošinātu, ka tiek ievērota Regulas Nr. 3821/85 un šīs Regulas Nr. 561/2006 II nodaļas nosacījumi.

Administratīvā pārkāpuma lieta izskatīta, piedaloties zemnieku saimniecības pārstāvim *J.D.*, kurš uz apstākli, ka zemnieku saimniecībā iecelta atbildīgā persona par transportlīdzekļa ekspluatāciju, nav norādījis. Iesniegumam par administratīvā akta apstrīdēšanu pievienots transportlīdzekļa vadītāja paskaidrojums, kurā viņš uzņemas atbildību par neveikto tahogrāfa pārbaudi, norādot, ka 2004.gada 24.maijā noslēgts darba līgums Nr.3, saskaņā ar kuru (līguma punkts 2.2.) darbinieka pienākums ir sekot termiņam, kad veicama tahogrāfa periodiskā pārbaude, taču minētajam iesniegumam nav

ticis pievienots neviens pamatojuma dokuments, ka *I.G.* ir iecelts par zemnieku saimniecības atbildīgo par transportlīdzekļu ekspluatāciju.

LAPK 149.[4]panta divpadsmitajā daļā paredzēta atbildība juridiskai personai, un sūdzības iesniedzējai uzlikts minimālais naudas sods - Ls 700 apmērā.

[5.4] Attiecībā uz sūdzībā noradīto, ka Lēmumā rakstīts, ka iesniegumam nav pievienots neviens pamatojuma dokuments, ka *D.V.* ir iecelts par zemnieku saimniecības atbildīgo par transporta līdzekļu ekspluatāciju. Šāda persona *D.V.* vispār nav iesaistīta šajā lietā, jo *D.V.* nav ne zemnieku saimniecības īpašnieks, ne pilnvarotā persona, ne zemnieku saimniecības darbinieks, atbildētāja paskaidro, ka acīmredzamā pārrakstīšanās kļūda lēmuma būtību nemaina, un saskaņā ar APL 72.panta otro daļu, adresātam ir tiesības prasīt, lai šā panta pirmajā daļā minētās kļūdas izlabo.

[6] Tiesas sēdē sūdzības iesniedzējas pārstāve sūdzībā ietverto prasījumu uzturēja uz tajā norādītajiem argumentiem.

Papildus uzsvēra, ka rīkojums transportlīdzekļa izmantošanai no zemnieku saimniecības puses transportlīdzekļa vadītājam nav dots. *I.G.* ir atļauts lietot transportlīdzekli savām vajadzībām, saskaņojot ar darba devēju. Smilšu krava, ko vadītājs pārvadāja pārkāpuma konstatēšanas brīdī, nav saistāma ar sūdzības iesniedzēju un *I.G.* tajā dienā bija brīvs, tāpēc sūdzības iesniedzēja nav atbildīga par pārvadājumu.

[7] Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē sūdzību neatzina par pamatotu, atsaucoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādīto.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, uzklausot lietas dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka sūdzība ir daļēji pamatota.

[9] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus:

[9.1] 2004.gada 24.maijā noslēgts darba līgums Nr.3, saskaņā ar kuru (līguma punkts 2.2.) darbinieka pienākums ir sekot termiņam, kad veicama tahogrāfa periodiskā pārbaude *(lietas 17.lapa);*

[9.2] ar zemnieku saimniecības īpašnieces *A.D.* 2004.gada 24.maija rīkojumu *I.G.* nozīmēts par atbildīgo par transportlīdzekļa ekspluatāciju zemnieku saimniecībā *(lietas 19.lapa);*

[9.3] Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vecākais inspektors *E.K.* 2008.gada 4.janvārī plkst. 10:15 Attiecībā pret sūdzības iesniedzēju sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. BA 407757 par LAPK 149.[4]panta divpadsmitajā daļā paredzēto pārkāpumu un Eiropas Parlamenta Regulas (EK) Nr. 3821/85 I pielikuma sestās daļas 3.punkta pārkāpumu *(lietas 27.lapa);*

[9.4] Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieks *J.P.* 2008.gada 6.februārī izskatījis administratīvā pārkāpuma lietu Nr. 11J/BA 407757 un pieņēmis lēmumu sūdzības iesniedzēju saukt pie atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[4]panta divpadsmitajā daļā paredzēto pārkāpumu, uzliekot naudas sodu Ls 700 apmērā *(lietas 33.lapa);*

[9.5] sūdzības iesniedzēja lēmumu apstrīdējusi Autotransporta inspekcijas vadītājam *(lietas 35.-36.lapa)*. Iesniegumam par administratīvā akta apstrīdēšanu

pievienots transportlīdzekļa vadītāja paskaidrojums, kurā viņš uzņemas atbildību par neveikto tahogrāfa pārbaudi, norādot, ka 2004.gada 24.maijā noslēgts darba līgums Nr.3, saskaņā ar kuru (līguma punkts 2.2.) darbinieka pienākums ir sekot termiņam, kad veicama tahogrāfa periodiskā pārbaude *(lietas 18.lapa);*

[9.6] Autotransporta inspekcijas vadītājs 2008.gada 10.aprīlī pieņēmis lēmumu Nr.167, ar kuru Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieka *J.P.* 2008.gada 6.februāra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 11J/BA 407757 atstājis negrozītu *(lietas 13.-15.lapa).*

[10] Sūdzības iesniedzēja saukta pie administratīvās atbildības par to, ka tahogrāfam nav veikta kārtējā pārbaude.

Eiropas Parlamenta Regulas (EK) Nr. 3821/85 I pielikuma sestās daļas 3.punkts nosaka, ka transportlīdzekļos uzstādīto ierīču periodiskās pārbaudes veic ne retāk kā reizi divos gados, un tās var izdarīt reizē ar transportlīdzekļu tehniskajām apskatēm. Šajās pārbaudēs jāiekļauj sekojoša kontrole: – vai ierīce darbojas pareizi, – vai uz ierīces ir tipa apstiprinājuma zīme, un vai ir piestiprināta uzstādīšanas plāksne, – vai uz ierīces un tās daļām nav bojātas plombas, – riepu faktiskais apkārtmērs. b) pārbaudi par atbilstību III nodaļas (f) punkta 3.apakšpunkta noteikumiem par pielaidēm ekspluatācijas apstākļos veic ne retāk kā reizi sešos gados, tomēr dalībvalstis savā teritorijā reģistrētajiem transportlīdzekļiem var noteikt šīs pārbaudes izdarīt biežāk. Šajās pārbaudēs jānomaina arī uzstādīšanas plāksne.

Lietā nav strīda par to, ka tahogrāfs, kas uzstādīts sūdzības iesniedzējas automašīnai ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, pēdējo reizi pārbaudīts 2005.gada 9.decembrī.

Minētais nozīmē, ka kārtējā pārbaude bija veicama līdz 2007.gada 8.decembrim, taču transportlīdzekli atbildētājas darbinieki apturēja 2008.gada 4.janvārī, konstatējot pārbaudes neesamību.

[11] LAPK 149.^{4}panta divpadsmitā daļa *(redakcijā uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi)* noteic, ka par norīkojuma došanu lietot transportlīdzekli, neievērojot transportlīdzekļu vadītājiem noteikto darba un atpūtas laika režīmu, vai darba un atpūtas laika režīmu un braukšanas attālumu reglamentējošo noteikumu un ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumu pārkāpšanu – uzliek naudas sodu personai, kas atbildīga par transportlīdzekļu ekspluatāciju, no simt līdz simt piecdesmit latiem, bet juridiskajai personai – no septiņsimt līdz tūkstoš latiem.

Sūdzības iesniedzēja uzsver, ka nav devusi rīkojumu lietot transportlīdzekli ar neveiktu tahogrāfa pārbaudi, tāpēc pie atbildības nav saucama.

Tiesa minēto argumentu noraida kā nepamatotu, jo LAPK 149.^{4}panta divpadsmitā daļa paredz vairākus patstāvīgus administratīvā pārkāpuma sastāvus. Pirmkārt, uz to norāda likumdevēja lietotais saiklis „vai", no kā secinām, ka tiesību normas pamata iedalījums ir:

1) par norīkojuma došanu lietot transportlīdzekli, neievērojot transportlīdzekļu vadītājiem noteikto darba un atpūtas laika režīmu;

2) darba un atpūtas laika režīmu un braukšanas attālumu reglamentējošo noteikumu un ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumu pārkāpšanu.

Atbildība personai var iestāties gan par to, ka ir dots rīkojums transportlīdzekļa vadītājam neievērot darba un atpūtas laiku, piemēram, nosūtot nākošajā norīkojumā

uzreiz pēc cita ilgstoša (8-9 h) pārvadājuma pabeigšanas, gan par to, ka nav ievērotas kādas no darba un atpūtas laika režīma un braukšanas attālumu reglamentējošo noteikumu un ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumu prasībām. Pie kam, otrajā gadījumā nav nepieciešama darba devēja norāde, kas vērsta uz to, lai transportlīdzekļa vadītājs pārkāptu kādas prasības. Pietiekams ir pārkāpuma konstatēšanas fakts.

Otrkārt, uz vairākiem pārkāpuma sastāviem norāda arī normas saturiskā izpratnē, jo, piemēram, darba devējs nevar pārkāpt darba un atpūtas laiku tā, kā to varētu transportlīdzekļa vadītājs. Savukārt, transportlīdzekļa vadītājs nevar izdarīt tādu pārkāpumu, kas saistāms ar darba devēja pienākumu, piemēram, transportlīdzekļa aprīkošana ar tahogrāfu.

Tādējādi nepamatots ir sūdzības iesniedzējas pieņēmums par to, ka zemnieku saimniecība „*/Nosaukums/*" ir saukta pie administratīvās atbildības par rīkojuma došanu *I.G.* lietot transportlīdzekli ar neveiktu kārtējo tahogrāfa pārbaudi.

Zemnieku saimniecība „*/Nosaukums/*" ir saukta pie administratīvās atbildības par darba un atpūtas laika režīma un braukšanas attālumu reglamentējošo noteikumu un ātruma reģistrēšanas kontrolierīces lietošanas noteikumu prasību neievērošanu.

Minēto apstiprina arī lietas materiālos esošai sākotnējais atbildētāja lēmums *(lietas 11.lapa)*, kurā norādīts, ka sūdzības iesniedzēja pārkāpums ir „automobiļa tahogrāfam nav veikta periodiskā pārbaude". Savukārt par pienākumu veikt tahogrāfa kārtējo pārbaudi lietā strīda nav.

[12] Sūdzības iesniedzēja norāda, ka atbildīgs par tahogrāfa kārtējās pārbaudes neveikšanu ir transportlīdzekļa vadītājs.

Šādu argumentu tiesa noraida kā pilnībā nepamatotu un vērtē kā personas vēlmi izvairīties no atbildības.

[12.1] Regulas Nr.3812/85 13.pantā noteikts, ka darba devējs un autovadītāji atbild par ierīču pareizas darbības uzraudzību.

Saskaņā ar šīs regulas 16.panta 1.punktu reģistrācijas kontrolierīču bojājumu vai nepareizas darbības gadījumos darba devējam iespējami drīz jānodod remontā apstiprinātajam montierim vai licencētā darbnīcā.

Regulas Nr.561/2006 10.panta 2.punktā noteikts, ka transporta uzņēmums organizē 1.punktā minēto transportlīdzekļu vadītāju darbu tā, lai transportlīdzekļu vadītāji varētu ievērot Regulu (EEK) Nr.3821/85 un šīs regulas II nodaļu. Transporta uzņēmums dod transportlīdzekļu vadītājiem atbilstīgus norādījumus un veic regulāras pārbaudes, lai nodrošinātu, ka tiek ievērota Regulas (EEK) Nr.3821/85 un šīs regulas II nodaļa.

Transporta uzņēmums ir atbildīgs par pārkāpumiem, ko ir izdarījuši uzņēmuma transportlīdzekļu vadītāji, pat ja pārkāpums ir izdarīts citā dalībvalstī vai kādā trešā valstī.

Tiesas vērtējumā ir atzīstams, ka atpūtas un darba laiku reģistrācija pamatā skar tieši darba devēja intereses, līdz ar to Regulas (EEK) Nr.3821/85 13., 16.panta 1.punktā, tieši darba devējam ir uzlikta atbildība par ierīču lietošanas noteikumu ievērošanu.

Līdz ar to arī atbildība par tiesību normās noteikto prasību ievērošanu attiecībā uz tahogrāfa pārbaudēm ir transportlīdzekļa vadītāja *I.G.* darba devējam, kas šajā gadījumā ir sūdzības iesniedzēja.

[12.2] Lietā nav strīda par to, ka 2004.gada 24.maija darba līgumā Nr.3, kas slēgts ar *I.G.* ir norāde uz papilduzdevumu „par skates, apdrošināšanas, tahogrāfa pārbaudes termiņa izbeigšanos ziņot 3 nedēļas iepriekš" *(lietas 17.lapa)*. Taču minētais līguma noteikumu punkts nekādi nemaina sūdzības iesniedzēja atbildību, jo pienākums atgādināt

darba devējam par tahogrāfa pārbaudes termiņu ir privāttiesiska vienošanās un nav uzskatāms par pienākumu nodrošināt un veikt šo tahogrāfa pārbaudi.

Arī zemnieku saimniecības „*/Nosaukums/*" 2004.gada 24.maija rīkojums *(lietas 19.lapa)* neliecina par to, ka automašīnas vadītājs būtu atbildīgs par to, ka tahogrāfam nav veikta kārtējā pārbaude.

Tādējādi lietā nav pierādījumu par to, ka sūdzības iesniedzēja būtu atbildību par tahogrāfa kārtējās pārbaudes veikšanu nodevusi *I.G.*.

[12.3] Paskaidrojums, kurā *I.G.* sūdzības iesniedzējai rakstiski atzīst sevi par atbildīgo tahogrāfa pārbaudes neveikšanā *(lietas 18.lapa)*, vērtējams kritiski, jo, pirmkārt, *I.G.* ir darbinieks, bet sūdzības iesniedzēja – darba devējs, kā rezultātā starp *I.G.* un zemnieku saimniecību pastāv pakļautības attiecības, kurās *I.G.* ir ieinteresēts saglabāt savu darba vietu un turpināt darba attiecības. Otrkārt, pat ja *I.G.* sevi atzīst par vainīgu un domā, ka ir vainīgs saskaņā ar darba līgumu, no tiesību normām un darba līguma saturiskā vērtējuma, tiesa šo apgalvojumu atzīst par nepareizu. Tā kā tiesu nesaista citas personas viedoklis par lietas apstākļiem, tostarp, personas atzīšanās vai pieteikšanās par vainīgu, un tai ir pienākums veikt administratīvā pārkāpuma sastāva vērtēšanu, tad arī šis sūdzības iesniedzējas arguments tiek noraidīts kā nepamatots.

[13] Sūdzības iesniedzēja norāda, ka zemnieku saimniecībai „*/Nosaukums/*" par lietas izskatīšanas laiku un vietu nav paziņots, kas uzskatāms par pārkāpumu, taču lietas materiāli norāda pretējo, proti, atbildētājs ir 2008.gada 29.janvārī nosūtījis sūdzības iesniedzējai aicinājumu uz lietas izskatīšanu 2008.gada 6.februārī *(lietas 30.lapa)*, kā arī sākotnējā lēmumā administratīvā pārkāpuma lietā *(lietas 33.lapa)* norādīts juridiskās personas pārstāvis *J.D.*. Savukārt sūdzības iesniegšana augstākā iestādē *(lietas 35.-36.lapa)* ir uzskatāma par viedokļa paušanu un sūdzības iesniedzējas uzklausīšanu, jo likumdevējs nav noteicis ierobežojumus un viedoklis ir izsakāms gan mutvārdos, gan rakstveidā.

Sūdzības iesniedzējas argumentus atbildētājs ir norādījis Lēmumā, vērtējis un izdarījis pamatotu secinājumu, ka zemnieku saimniecība „*/Nosaukums/*" ir saucama pie administratīvās atbildības par LAPK 149.^{4}panta divpadsmitās daļas pārkāpumu.

[14] Sūdzības iesniedzējai saskaņā ar likuma redakciju, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī, piemērots minimālais iespējamais sods – Ls 700.

Ar 2009.gada 22.janvāra grozījumiem, LAPK papildināts ar jaunu 149.^{38}pantu „Transportlīdzekļu vadītāju darba un atpūtas laika noteikumu pārkāpšana", vienlaicīgi izslēdzot no LAPK 149.^{4}panta divpadsmito daļu.

No LAPK likuma grozījumiem redzams, ka likumdevējs ir precīzāk uzskaitījis pārkāpumus, par kuriem pie atbildības ir saucami transportlīdzekļa vadītāji un pārvadātāji. Ar likuma grozījumiem ir pārskatīts arī piemēroto sodu sankciju apmēri, pazeminot minimālo sodu.

Par tahogrāfa pirmreizējās pārbaudes vai periodisko pārbaužu neveikšanu atbildība paredzēta LAPK 149.^{38}panta piecpadsmitajā daļā, kas noteic „par autopārvadājumu veikšanu ar transportlīdzekli, kuram nav veikta tahogrāfa vai ātruma ierobežošanas ierīces pirmreizējā vai periodiskā pārbaude, — uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no trīsdesmit līdz četrdesmit latiem, bet pārvadātājam — no trīssimt līdz četrsimt latiem".

Tātad atbildība par kravas pārvadājumu bez noteiktā kārtībā veiktas tahogrāfa pārbaudes ir gan transportlīdzekļa vadītājam, gan arī pārvadātājam.

Sūdzības iesniedzējas izdarītais administratīvais pārkāpums atbilstoši jaunā panta redakcijai būtu kvalificējams pēc LAPK 149.[38]panta piecpadsmitās daļas, kas šobrīd par pārkāpumu pārvadātājiem paredz minimālo naudas sodu Ls 300 apmērā.

LAPK 8.panta otrā daļa noteic, ka aktiem, kas mīkstina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem vai atbrīvo no tās, ir atpakaļejošs spēks, tas ir, tie attiecas arī uz pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šo aktu izdošanas [...].

Saskaņā ar Lēmumu sūdzības iesniedzējai piemērots minimālais sankcijā paredzētais sods. Izvērtējot pārkāpuma saturu un ņemot vērā likumdošanas izmaiņas, tiesa uzskata, ka sūdzības iesniedzējai ir grozāms uzliktā naudas soda apmērs, samazinot to uz minimālo naudas sodu, kas ir spēkā par šāda veida pārkāpumiem lietas izskatīšanas laikā tiesā, proti, Ls 700 vietā nosakāms naudas sods Ls 300 apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 5.punktu un 279.pantu, tiesa

nosprieda:

daļēji apmierināt zemnieku saimniecības „*/Nosaukums/*" (reģistrācijas Nr.*/reģistrācijas numurs/*) sūdzības par Autotransporta inspekcijas 2008.gada 10.aprīļa lēmuma Nr.167 atcelšanu.

grozīt Autotransporta inspekcijas 2008.gada 10.aprīļa lēmumu Nr.167 daļā par zemnieku saimniecībai „*/Nosaukums/*" piemēroto sodu, nosakot, ka par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[38]panta (redakcijā, kas spēkā uz sprieduma sastādīšanas dienu) piecpadsmitajā daļā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu zemnieku saimniecībai „*/Nosaukums/*" ir piemērojams naudas sods Ls 300 (trīs simti latu) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese /paraksts/ E.Apīne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvā rajona tiesas
tiesnese _____E. Apīne
Rīgā, 2010.gada 27.janvārī